

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

RAPPORT
2022-05-12

Ärendenummer
NV-00926-21

**Naturvårdsverkets redogörelse till
regeringen för bidrag ur viltvårdsfonden
bidragsåren 2021 och 2022**

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund.....	3
2. Genomförande för bidragsår 2021 och 2022.....	3
2.1. Utlysning och kommunikation för bidragsår 2021 och 2022.....	4
3. Beviljade bidrag för bidragsår 2021 och 2022.....	4
4. Användning av bidrag under bidragsår 2021.....	5
4.1. Jägarnas Riksförbund.....	5
4.2. Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar.....	6
5. Naturvårdsverkets bedömning av hur bidragens ändamål har uppnåtts för bidragsår 2021.....	6
5.1. Jägarnas Riksförbund.....	6
5.2. Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar.....	7
6. Naturvårdsverkets bedömning av de samlade bidragens effekter för bidragsår 2021.....	8

1. Inledning

I februari 2021 trädde förordningen (2021:12) om vissa bidrag ur viltvårdsfonden i kraft och Naturvårdsverket prövar frågor om bidrag enligt denna förordning. Ideella riksomfattande organisationer kan enligt förordningen söka organisations- eller verksamhetsbidrag för att utföra åtgärder som främjar viltvården eller andra liknande ändamål som är förenliga med syftet med jaktlagen (1987:259).

Naturvårdsverket ska senast den 31 maj varje år lämna en sammanfattande redogörelse till regeringen för vilka som fått bidrag, med vilka belopp, vad bidragen har använts till och en bedömning av i vilken utsträckning bidragens ändamål har uppnåtts samt, när det är möjligt, en bedömning av de samlade bidragens effekter i förhållande till syftet med bidragen.

Denna redogörelse omfattar;

- vilka organisationer som har fått bidrag och med vilka belopp för bidragsåren 2021 och 2022,
- vad bidragen har använts till under bidragsåret 2021,
- en bedömning av hur bidragens ändamål har uppnåtts för bidragsåret 2021, samt
- en bedömning av de samlade bidragens effekter för bidragsåret 2021.

1.1. Bakgrund

Den 7 januari 2021 beslutade regeringen om förändringar angående medel ur viltvårdsfonden¹. I beslutet gav regeringen i uppdrag åt Naturvårdsverket att under perioden 2021–2023 med medel ur viltvårdsfonden ombesörja att följande åtgärder utförs; uppföljning och övervakning av viltstammarna, minska lidandet för trafikskadat vilt, samt adaptiv klövviltsförvaltning. Skälet till ändringen är enligt regeringen att hur medel tidigare delats ut från fonden har fått kritik från bland annat EU-kommissionen för att strida mot upphandlingsreglerna.

Samtidigt fattade regeringen beslut om en ny förordning om vissa bidrag ur viltvårdsfonden som rör bidrag till ideella riksomfattande organisationer. Förordningen och regeringsbeslutet anger att Naturvårdsverket får fatta beslut om bidrag ur viltvårdsfonden till ideella riksomfattande organisationer. Till och med år 2020 har regeringen fattat sådana beslut och regeringen beslutar fortsatt om bidrag till Svenska Jägareförbundet. Regeringen skriver i sitt beslut att avsikten är att skapa ett långsiktigt effektivt, hållbart och transparent förfarande för tilldelning av medel ur viltvårdsfonden.

2. Genomförande för bidragsår 2021 och 2022

Inkomna ansökningar har prövats utifrån förordningen om vissa bidrag ur viltvårdsfonden.

Ansökningarna har bedömts av en beredningsgrupp bestående av handläggare från Naturvårdsverkets Viltförvaltningsenhet, Viltanalysenhet, Naturhänsynsenhet och Rättsenhet. Beredningsgruppen har rapporterat till en styrgrupp vilken har bestått av handläggare från Viltförvaltningsenheten och Kommunikationsenheten, enhetschefer för Viltförvaltningsenheten och Viltanalysenheten samt biträdande avdelningschefen för Naturavdelningen.

---

¹ Regeringsbeslut N2021/00013

Medarbetare från myndighetens Finansieringsenhet har definierat rutinerna för utbetalning.

Naturvårdsverket fattade beslut om bidrag ur viltvårdsfonden för bidragsår 2021 den 28 maj 2021, för bidragsår 2022 fattades beslut den 11 februari och den 1 april 2022. Beslut för organisationer som ansökt om flera olika bidrag från Naturvårdsverket fattades vid samma tillfälle, därav olika beslutsdatum för bidragsår 2022.

2.1. Utlysning och kommunikation för bidragsår 2021 och 2022

Naturvårdsverket har i samband med de båda ansökningsprocessernas start publicerat en nyhet, uppdaterat hemsidan för bidrag ur viltvårdsfonden², samt kommunicerat information om förordningen och ansökningsförfarande även via nyhetsbrevet Viltnytt³. Naturvårdsverket har vid båda ansökningstillfällena löpande uppdaterat hemsidan för bidrag ur viltvårdsfonden samt kommunicerat med sökande.

För mer detaljerad information se Naturvårdsverkets rapport för bidragsår 2021⁴ samt Naturvårdsverkets slutliga delrapport för bidragsår 2022⁵.

3. Beviljade bidrag för bidragsår 2021 och 2022

Totalt ansökte 18 organisationer om bidrag ur viltvårdsfonden för 2021. Det totala beloppet i inlämnade ansökningar uppgick till knappt 37 miljoner kronor, se Naturvårdsverkets rapport för bidragsår 2021⁴.

För bidragsår 2022 inkom tio ansökningar från nio olika sökande, sammantaget utgjorde ansökningarna knappt 27 miljoner kronor, se Naturvårdsverkets slutliga delrapport för bidragsår 2022⁵.

I tabellen nedan framgår vilka organisationer som beviljats bidrag, vilken typ av bidrag och med vilket belopp.

* Återbetalning med 15 162 kronor kommer att ske.

Bidragsår	Organisation	Typ av bidrag	Belopp (kr)
2021	Jägarnas Riksförbund	Organisationsbidrag	8 400 000
2021	Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar	Organisationsbidrag	*300 000
2022	Jägarnas Riksförbund	Organisationsbidrag	8 900 000
2022	Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar	Verksamhetsbidrag	300 000
2022	Studiefrämjandet Riksförbundet	Verksamhetsbidrag	297 600
2022	Svenska Älghundklubben	Verksamhetsbidrag	345 000

² [Naturvårdsverkets hemsida för viltvårdsfonden](#)

³ [Naturvårdsverkets nyhetsbrev](#)

⁴ [Naturvårdsverkets rapport för bidragsår 2021](#)

⁵ [Naturvårdsverkets slutliga delrapport för bidragsår 2022](#)

4. Användning av bidrag under bidragsår 2021

För bidragsår 2021 beslutade Naturvårdsverket att lämna organisationsbidrag till Jägarnas Riksförbund och Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar (SKF). Båda organisationerna har redovisat i enlighet med 20 § förordningen om vissa bidrag ur viltvårdsfonden.

Denna rapport bygger på redovisning efter den återrapporteringsblankett som Naturvårdsverket använder sig av. Blanketten är utformad för att fokusera på att synliggöra vilka resultat och effekter som bidragen skapat i enlighet med Naturvårdsverkets redovisning till regeringen, 21 § förordning 2021:12.

En redogörelse för användningen av bidragen samt Naturvårdsverkets bedömning av hur bidragets ändamål har uppnåtts och en bedömning av effekten i förhållande till bidragets syfte för bidragsår 2022, kommer att lämnas till regeringen senast den 31 maj 2023.

Nedan följer en redovisning av användningen av bidragen under 2021.

4.1. Jägarnas Riksförbund

Naturvårdsverket beslutade att lämna organisationsbidrag till Jägarnas Riksförbund med 8 400 000 kronor för 2021. Bidraget har enligt återrapportering använts till bland annat:

1. **Information till medlemmar och allmänhet om bland annat juridik, ekologi och jakttider.** Sakkunniga vid organisationen har under 2021 hanterat cirka 500 frågor av olika art. Vidare hölls flera digitala föredrag om bland annat eftersök och etik.
2. **Utbildning av förtroendevalda och företrädare i viltförvaltningsdelegationer, älgförvaltningsgrupper och rovdjursråd.** Jägarnas Riksförbund arrangerar utbildningar för företrädare i ovan nämnda grupper. Under 2021 gavs inte möjlighet till större fysiska möten men utbildning planeras för 2022.
3. **Stöd för nya jägare att vara delaktiga vid jakt med fokus på kvinnor och ungdomar.** En plattform och ett nätverk för kvinnliga jägare har inrättats. Medlemmar i nätverket har erbjudits möjlighet till jakt och utbildning. Fokus har varit att nå, inom jakten, underrepresenterade grupper till exempel yngre jägare, samt kvinnliga jägare.
4. **Främja övningskytte för att minska skadeskjutning och förbättra säkerhet vid jakt.** En person har rekryterats vilken ansvarar för och arbetar med skytteverksamhet för att utveckla träningskyttet.
5. **Sammanställning av besluts- och arbetsmaterial, besvara remisser och delta i myndighetsaktiviteter.** Under 2021 har Jägarnas Riksförbund besvarat ett 20-tal remisser eller liknande förfrågningar.
6. **Informera och samla in uppgifter vid utbrott av smitta i viltpopulationer.** Organisationen har deltagit i arbetsgruppsmöten om afrikansk svinpest samt informerat om fortgående arbete för att hantera till exempel salmonella och chronic wasting disease.

4.2. Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar

Naturvårdsverket beslutade att lämna organisationsbidrag till Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar med 300 000 kronor för bidragsår 2021. Dock kommer SKF att betala tillbaka 15 162 kronor till viltvårdsfonden då hela beloppet inte användes under 2021. Bidraget har enligt återrapporteringen använts till bland annat:

1. **Digitalisering av jaktprovsadministrationssystem.** Bidraget har möjliggjort en övergång till Svenska Kennelklubbens medlemservice för de underklubbar som administrerar medlemsregister med egna resurser. Genom att digitalisera jaktprovsadministrationen är medlemsinformationen åtkomlig för provadministrationsapplikationerna.
2. **Förbättring och tillgängliggörande av domar- och provledarutbildning.** En utbildning för fullbruksdomare och fullbruksprovledare har upphandlats, samt jaktprovs- och fullbruksdomarregler har uppdaterats och tryckts. SKF har även tagit fram en digital jaktprovssdomarutbildning som planeras tas i bruk 2022.
3. **Information om stödutsättning och jakt på utsatt fältvilt.** En konferens för funktionärer i SKF:s rasklubbar har planerats och upphandlats.
4. **Tillgängliggöra jakt för funktionshindrade genom deltagande i organisationens aktiviteter.** SKF har genomfört en medlemsundersökning för att tillgängliggöra verksamheten för medlemmar med funktionsnedsättning. Genomförande av åtgärder sker under 2022 och framåt.

5. Naturvårdsverkets bedömning av hur bidragens ändamål har uppnåtts för bidragsår 2021

De bidrag som beviljas enligt förordningen om vissa bidrag ur viltvårdsfonden ska syfta till att främja viltvården eller andra liknande ändamål som är förenliga med syftet med jaktlagen.

Genom att Naturvårdsverket beviljade bidrag till Jägarnas Riksförbund och Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar 2021, bedömdes ansökningarna uppfylla syftet med bidraget. I följande avsnitt redogör Naturvårdsverket för sin bedömning av hur bidragen har främjat viltvården eller andra liknande ändamål förenliga med syftet med jaktlagen, genom de organisationsbidrag som beviljades Jägarnas Riksförbund och Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar för bidragsår 2021.

5.1. Jägarnas Riksförbund

Av Jägarnas Riksförbunds återrapportering till Naturvårdsverket framgår att bidraget har använts för att stödja planerade initiativ inom organisationen, samt inneburit att organisationen har kunnat fortsätta den verksamhet som man sedan lång tid tillbaka bedrivit med hjälp av medel ur viltvårdsfonden. Jägarnas Riksförbund har med bidragets hjälp utfört flera aktiviteter under 2021, endast ett urval redovisas i aktuell rapport.

Under punkt 1, 2 och 6 i avsnitt 4.1 redovisas ett flertal angelägna aktiviteter, som att sprida information om; jaktens regelverk, viltpopulationers ekologi, jägarnas och markägarnas förutsättningar i viltvården, och spridning av sjukdomar hos vilt.

Viltet lever i samspel med sin miljö och andra arter i naturen, vilka är i ständig förändring. Att viltet påverkas av sjukdomar och parasiter hör även till dess ekologi. Spridning av smittor och parasiter som kan resultera i negativ påverkan på människor, tamdjur eller vilda djurpopulationer ska övervakas, förebyggas och bekämpas. Naturvårdsverket anser därför att bland annat kunskap om viltets ekologiska sammanhang är grundläggande för viltvården, samt att jägarnas arbete vilket är en förutsättning för en framgångsrik viltförvaltning av många arter, även till del räknas som viltvård. Vidare anser Naturvårdsverket att det ligger i det allmännas intresse att viltpopulationerna är hälsosamma och livskraftiga.

Viltvård är en viktig förutsättning för jakt. Samtidigt är själva jakten i viss utsträckning ett led i viltvården⁶. För att upprätthålla det arbete som jägarkåren utrettar krävs att nya jägare utbildas i de traditioner och lagar som ligger till grund för jakten. Vidare krävs även övningskytte hos både nya och rutinerade jägare för att minska antalet skadeskjutningar och förbättra säkerheten vid jakt. Jaktlagen anger att viltet ska visas hänsyn och att jakt ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande, samt att man ska sörja för att viltet får skydd och stöd.

Sammantaget gör Naturvårdsverket bedömningen att den verksamhet och de aktiviteter som Jägarnas Riksförbund beskrivit i sin åiterrapportering syftar till att främja viltvården och uppfyller syftet med bidraget.

Ovan sammanfattning omfattar inte allt redovisat material från Jägarnas Riksförbund.

5.2. Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar

Av SKF:s åiterrapportering till Naturvårdsverket framgår att bidraget har använts för att stödja planerade initiativ inom organisationen under 2021. En av organisationens uppgifter är att säkerställa att det finns välutbildade jakthundsekipage, vilket är en viktig del av viltvården.

Bidraget har även använts till att stödja, förbättra och accelerera organisationens verksamhet genom bland annat ett IT-utvecklingsarbete för att effektivisera verksamheten. Speciellt har dock bidraget använts till att skapa förutsättningar för att delta i deras verksamhet och utbilda sig i större utsträckning oavsett geografisk plats. Organisationens utbildning ger även möjlighet för medlemmar att utbilda sig till eftersöksjägare då många av de hundraser som organisationen omfattar är skickliga vid spårarbete och eftersök.

Jaktlagen anger att viltet ska visas hänsyn och att jakt ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande, samt att man ska sörja för att viltet får skydd och stöd. Därmed är välutbildade ekipage och hundar som är tränade för eftersök något som Naturvårdsverket bedömer som angeläget och i enlighet med bidragets syfte.

Sammantaget gör Naturvårdsverket bedömningen att den verksamhet och de aktiviteter som Specialklubb för Kontinentala fågelhundar beskrivit i sin åiterrapportering i huvudsak syftar till att främja viltvården och uppfyller syftet med bidraget.

---

⁶ Regeringens proposition 1986/87:58 Om jaktlag, m.m., sid 19–20

Ovan sammanfattning omfattar inte all redovisning från Specialklubb för Kontinentala Fågelhundar.

6. Naturvårdsverkets bedömning av de samlade bidragens effekter för bidragsår 2021

Effekter av ett organisationsbidrag för endast ett bidragsår, då resultaten ska främja viltvård eller andra liknande ändamål förenliga med syftet med jaktlagen, är svåra att utvärdera för en sådan kort tidsperiod. Naturvårdsverket anser dock att beviljade bidrag kommer att generera effekter i förhållande till syftet med bidragen på lång sikt.

Arbetet med att uppdatera och tillgängliggöra utbildningar och information till olika mottagare i samhället, genom bland annat digitalisering, är aktiviteter som utförs av båda organisationerna. Detta säkerställer att kunskap upprätthålls på kort sikt och att den byggs på och ökar på lång sikt. Vidare kan utbildning och information även leda till så konkreta saker som att jakt utförs på ett estiskt och säkert sätt, samt att smittspridning hos vilt hålls under kontroll. Digitalisering av delar av verksamheten kan även i längden vara en nödvändighet för att organisationen och dess verksamhet ska kunna fortgå.

Genom bidrag från viltvårdsfonden arbetar båda organisationerna bland annat med att bistå vissa grupper av jägare med att integreras i jakten (kvinnor, ungdomar, funktionsnedsatta). Detta bidrar till att på lång sikt säkerställa en tillväxt av jägare men även att bidra till en mångfald hos jägarkåren. Jakten är ett led i viltvården⁶ och arbetet som jägare uträttar bedöms av Naturvårdsverket av vikt för fortsatt god viltvård.

Jägarnas Riksförbund deltar även i samverkansråd och myndighetsaktiviteter vilka syftar till att åstadkomma regelverk som främjar jakten och viltvården. Denna sorts arbete är ofta tidskrävande och därför uträttas effekterna ofta en tid efter att arbete utförts.

Naturvårdsverket bedömer att de samlade bidragens effekter för bidragsår 2021 kommer att vara lokala, regionala och nationella då båda organisationerna har en förankrad verksamhet som erbjuder ett flertal olika aktiviteter, samtidigt som de arbetar med att digitalisera delar av sin verksamhet.